ՖԻԱԹԼԱՐ
Իսթանպօլ իչին
Պիր սէնէ մէճիտիյէ 10
Ալթը այ " 5
Իւչ " " 2 ½
Պիր նիւսխէ 40 փարա մէճիտ
Թաշրալար իչին
Պիր սէնէ, մէճիտիյէ 10
Ալթը այ " 6
Բօսթա խէրճէթի պէզէ այիտ տիր

Մանզումէի Էֆքեար

1297 ՌԱՄԱԶԱՆ 1   ՄԻՒՆԱՏԻՒ ԻՐՃԻԵԱՍ   1296 ԹԷՄՄՈՒԶ 26

ԻԼԱՆԼԱՐ
Պիրինճի սէֆա իչին սաթըրը 3 ղշ.
Իքինճի " " " 2 ղշ.
Իւչիւնճիւ " " " 1 ղշ.
Իլան սըրասընտա գօնուլմաեան իլանաթ ու իւթթարաթըն սաթըրը 5 ղշ.
Մէքթուպլար Կ. Թ. Փանոսեան խուտինէ եազըլըր
Իսթանպօլտա, Գալաթատա Բէնդ. չէնպէրլի-պազարընտա Իրաքի խանընտա Ն. 41։

ԹԵԼԵԿՐԱՖԻՅԷ

ԱԺԱՆՍ ՀԱՎԱՍ

Լօնտրա, 6 օգոստ.

Ինկիլթէրրա հիւքիւմէթի, Իրլանտատա պազը կէօնա գարըշըգլըգլարըն զուհուրընտէն գօրգուլմագտա օլտուղունտան, օրանըն մուհաֆըզ ասքէրինի արթըրըլմագտա տըր։ Բէնապուլտան ալընան պիր թէլէկրաֆնամէյէ կէօրէ, Ժէնէրալ Րօպէրթս, Թաշքըր գօմանտանըյլէ օլան գումմէ.յի ասքէրիյէնին մէրքէզէ քիւլլիսի մահէլլինէ օլտուղու հալտէ բազար կիւնիւ Գանտահարտան հարէքէթ իտէճէք վէ պազի գալան ասքէր տախի Հինտիսթանա ավտէթ իյլէմէք իւզրէ Բէնապուլտան հարէքէթ իյլէյէճէք տիր։

Բէնապուլտան ալընան տիկէր պիր թէլէկրաֆնամէյէ կէօրէ, էննիւպէն պիր մուհարէպէնին վուգուլինէ մուհաքգագ նազարըյլա պագըլմագտա օլուպ, Աֆղանիսթան գապիլէլէրի միանէսինտէ գարըշըգլըգ զուհուրընտէն գօրգուլմագտա տըր։

Միւսիւ Կլատսթօնըն աճըլը հիւսնի էյլէշմէքտէ տէվամ իթմէքտէ օլուպ, միւշարիլէյհ օգոստոսըն 14 ինճի կիւնինտէ քէօյէ կիտէճէք տիր։

Լօնտրա, 6 օգոստոս

Միլլէթ մէճլիսինտէ մարքի տը Հարթինկթըն, միւսիւ Պարթլէթէ ճէվապէն, հիւքիւմէթ, հէր նէ գատար Էվրօպանըն Շարգ գըլմասընտա գուհուր իտէն աճըլը կէրկինլիյէ տիգգաթ իթմէքտէ իսէ տէ, Հինտիսթան Իսլամլարընտա հէյէճան հիւսուլ կէթիրիլմէսինէ տայիր մալիւմաթ իւզ իթմէտիկինի պէյան իտմիշ տիր։

Պաշքա միւմայիլէյհ միւսիւ Պարթլէթ, Ինկիլթէրրանըն Թիւրքիա հագգընտա իթթիֆագ իյլէտիկի պօլիթիգանըն ճէզրի պիր պօլիթիգա իտուկինի նէզրէտմէզիյէ, մարքի տը Հարթինկթըն, պունա ճէվապ օլարագ, հիւքիւմէթին չարգտա իթթիֆագ իյլէտիկի պօլիթիգանըն, կէրէք տէվլէթի Ալիյէնին վէ կէրէք Եւրօպանըն մէնֆաաթինէ խատիմ պուլունտուղունու պէյան իթմիշ տիր։

Խարիճիյէ միւսթէշարը միւսիւ Տիլք, տիկէր պիր սուալէ ճէվապէն, տէվլէթլէրին իլէրուտէ իթթիֆագ իւճէթլէրի մէսէլէ հագգընտա միւզաքէրէտէ պուլունմագտա գալտըգլարընը, վէ տէրհալ իսգաթ իթմէ քէնտի Գարատաղ մէսէլէսի հագգընտա իւվէլլէթ կիւն Թաղամա մուարաճաթ իտիլէճէքսէ, Գարատաղի Ալպանըն րէտտի իւլմէսինէ մուհալէֆէթ իյլէմէսինի ահտէ մէճպուր օլաճագլարընը պէյան իթմիշ տիր։

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Պապը Ալի ազալըճընին, ռամազանըն իլք կիւնիւ օլան պու կիւն աչըգ պուլունտուրուլմասը իչին իտիլմիշ տիր։

— Միւֆէթթիշի ումումիյէ Գարատաղ մէսէլէսինէ տայիր Պապը Ալիյէ իթա օլունան իւչ հաֆթա մէօհլէ միւտտէթի, Ալաֆրանկա օգոստոսըն 24 ինճի խիթամ պուլաճագ իմիշ։

— Ալպան վալիսի Ֆօթհատա պաշա հազրէթլէրինին տահի հուզուրը

հազրէթի Բատիշահիյէ չըգարըլտըգտան սօնրա, քէրիմէսիյլէ պէրապէր Թրիէսթէ վափօրունտա րաքիպէն աղիմէթ իթմիշ օլտուղու Լա Թիւրքի եազըյօր։

— Պրուսա վալիսի բաշա հազրէթլէրինին մահէլլէյէ ալէյհիսսելամ պուլունմագ, վէ Պրուսա աէֆէնտիլէրի մուհաֆազա իթմէք իւզրէ, Թէրսանէ.յի ամիրէ Թօփաքնէսինտէ Թահտըրը գըլընան Թօրհանէ նամ վափօր, տիւն ագշամ Կէմլէ.յէ քէօրֆէզինէ ազիմէթ իյլէմիշ տիր։

— Էտիրնէ վիլայէթի վալիի ճէլիլի Ալի բաշա հազրէթլէրինին մէրքէզի մէհմուրիյէթլէրինէ մուվասալաթլէրինտէն պուրատա հարէքէթ իյլէտիկլէրի եազըլմըշ իսէ։ Իսթանպօլ գազէթաճըլըն վիլայէթի մաճիմաթա կէօրէ, միւշարիլէյհին րիֆագաթընտա, սապըգ Մութասարըֆ գայիմի միւտիրի օլուպ, վիլայէթի միւշարիլէյհէ մէնսուպ միւֆէթթիշի Թայֆուրի գըլընմըշ օլան Բէրթէվ էֆէնտի տահի վար իմիշ։

— Ինկիլթէրրա սէֆարէթինին Վանտա գօնսօլօսու պուլունան միւսիւ Թրօթթէր, պազը իւզուրաթը ճիւհէթիյլէ Ինկիլթէրրա սէֆիրի միւսիւ Կօշէն Թարաֆընտան Տէրսաատէթէ ավտէթ իթմիշ օլտուղունտան, միւմայիլէյհ տախի օրատան հարէքէթ իյլէմիշ տիր։

— Լազէթթարատա օգունտուղունա նէզարէն, Րուսիա, Գարատաղըն, թէսարրուֆաթը հագգընտա իւզրինէ ազիմէթ իյլէ իւչ հաֆթալըգ պիր միւտտէթ միւճլէ.յի ուզաթ իթմիշ իմիշ։

Բրէնս Նիգօլա, Րուսիատան 20 պին ալթուն ալմըշ տըր։

— Պուլկարիստան իլէ Րումէլիի շարգի իթթիհատը մուհարրիքլէրի Թիւրքլէրին, գըշըն Պուլկարիստանը հէ գայիթ վէ օրատա իգամէթ իւթէտէրէք իճրաաթ միւլահազա էտիլմէսինէ "Ըզլաս տրէշ" գազէթասը պահսէտմէքտէ օլտուղունտան Վիէննատան եազըլըյօր։

— Պուլկար էկզարքը էֆէնտիսի Րուսիա տէվլէթի թարաֆընտան Սէնթ-Ան նիշանընըն պիրինճի րիւթպէսինտէն պիր գըթասը, վէ Ֆիլիպէ մէթրօպօլիտ մօնսէնեօր Բաթրիկին տախի Սէնթ-Վլատիմիր նիշանընըն իւչիւնճիւ րիւթպէլէրինտէն պիրէր գըթասը վէրիլմիշ տիր։

— Արնավուտլուգտա վակը Թօգիտ պուլունան 500 նէֆէր Միրտիթլիլէր, Արնավուտ իթթիհատը թարաֆընտան քէնտիլէրինէ Հէնրի Մարթին մուհալէֆէթ իթմիշլէրսէ, Թէրքի թէսիլիմի միւմքին օլամայաճագընը, օրանըն իւզրէ պէլէքլէրինէ պէրապէր քէնտիլէրինէ չէքիլմիշ օլաճագլարընտան, հէմ Գայէթի իթթիհատը թարաֆընտան Պուլկար Թուզիէ 1900 նէֆէր Արնավուտ կէօնտէրիլմիշ օլտուղունու Գուրիէ տ'Օրիան եազըյօր։

— Տէյլի Թէլէկրաֆ գազէթասընըն Տէրսաատէթտէն ալտըղը նէշր իյլէտիկի պիր թէլէկրաֆնամէյէ կէօրէ, Սըրպիստան վէ Պուլկարիստան արասընտա խաթալըր էնտախչէնագ իմիշ։ Պու իքի խիւքիւմէթ, քէնտի կէրմիշլէրի թէսարրուֆ իտիլմէսինէ, վէ Պուլկարիստանա էֆքեարը իթթիհատըն կէօնտէրմիշ կիւնէ եազըլմագտա իմիշ։

Մէզգիւր գազէթանըն միւխպիրի, Րուսիատան, Պուլկարիստանա 40 պին ալթունլա Պէրտան թիւֆէնկի կէթիրիլմիշ, պիր մէնզալի բէզմիւրէն խաալէր աղըրընը պիլտիրմիշ տիր։

— Օգոստոսի 1 Թարիխլի Բրէմէնտէն Գուրիէ տ'Օրիան գազէթասընտա չէօյլէ եազըլմըշ տըր։

Վալիտիք Մըսթաֆա Ասըմ փաշա հազրէթլէրի տէվլէթ իչին ալէլ աճէլէ Վալօնիա չազըրըլմըշ տըր։ Պիր ֆըրգա ալայը Արնավուտլուգ Գանունա գարիշմիշ միւտիրին գօնազընա կիտէճէք, հազալանտընըն գարըլարընը գըրըգ պէշ գատար սըրա իւչ նէֆէր մանզարա գութլու ու Թէլէֆ իթմիշլէր տիր։ Մէրգումին մահալլէսինտէ իթիլտէ, մէզգուր Արնավուտլարըն պիր թօգթունու սըրալը բումպալարըն Հավալի իլէ գութլու իթմիշ օլան Մըսթաֆա պէ.յ նամընտա պիր քիմսէ պուլունմըշ տըր։

Բոնսթէլթէ կէօրէ, էհալինին պաղը Թազգըրէ քէչ կիւնտէն իւնը պէշ էֆէնտի իյլէ պուլունտուղունտան, մէզգուր հէնէֆանըն Թիւքին իլէմիշ լէգլէն, պուրատան պիր մէքթուպ սալըվէրմիշ, պու մէքթուպ պէլէտի գօլլարընտա թիւֆէնկ, ժանտարմալարը միւտիրին գօնագընա կէօնտէրիլմիշ իսէ տէ, կէրու չէքիլմիշլէր տիր։

Սէվըլէնտիքլէրէ նէզարէն, Արկիրօ Գաստրօս ֆէվգէլատէ պիր հէյէճան հիսսըմ իթմէքտէ օլուպ, միւլթէզիմլէրին հիւքիւմէթ տախի Թանըլմամըշ տըր։

Ինկիլիզ էրքեանը հարպ գումանտանըն հիւսնիւ մըսըր միւսիւ Սօլ, Պուլկարտան կէչտիկի միւնասէպէթլէ, Արնավուտ րուէսասընտան միւսէքգէպ պիր հէյէթին մէտէնիյէթ կէօսթէրմէսի կէրէկ իմիշ։ Րուէսատէն մէրգումէ, քէնտի նիյէթլէրինի Եունանիսթանա հէչ պիր էսէր վէրիլմէմէսինի, վէ պունա Հալինտէ սիլահլա մուգավէմէթ իթմէք օլաճագլարընը պիլտիրմիշլէր տիր։

Րիվայէթէ կէօրէ, պիր քիւչիւք Օսմանլը ֆիլօսունա սէվգիյաթ կիտէճէկ, պիր տէ, մահլիւմօր հարպ սէֆինէսինէ սէվգիյաթ իթմէք տիր։ Մէզգիւր ֆիլօ Սամիհ Գափուտանըն, վէ Սանեա Թէսալիա պօյլէրինտէ տօլաշաճագ, վէ պիր օլունան մօնսէնեօր իլէ, Բրէվէզա սահիլլէրինտէ տըր։

Պատիս նամ վափօրա, միւսաատէլէրի ալընարագ պուլունմագ, մաժմուլարընա աւտէթ իթմէք իւզրէ պուրատա Թազգըրէ իյլէ պին նէֆէր ասքէր թօփլայագ օլմուշ տըր։

Բօսնա վէ Թէլէկրաֆ մէճմուասընըն, մաճիմաթըյլէ կէօրէ, էհալինին Բուլկարիստանա հարէքէթ իթմէք գաթի պէլէտինտէն օլունմայագ իմիշ տիր։ Պու Թէնգիլ, չըգտանըն մաքամընա իւչիւնճի պուլուտուգ իսէ տէ, պունլար տահի կիւն խատալար եաղագ իմիշ։ Ասքէրի պու մէմուրլար, թարիխին մէզգ.ուր կէլէն չիւնիւք գատար ալիմ խատա իթմիշ օլտուղուն, սաճըլմասը պէք տէ իսթէթէնլէն տիր։ Չինքի պուրատա Հէր չէյ, եանի էվ քիրալը վէ թէմիզլիք պէք պահալը տըր, պինալէրին, խանլարըն թամիրի իսթիլալէրին Հիչ պիր ֆաիտէսի օլմամըշ վէ իւլանհալ վարագէրի պօշ լըգ բըրագլարըն իպտիճալը պուլունմագ տըր։ Իւնըն պու կիւն նիզամընա տայիր գանունա իթթիֆագ վէ Թէլէկրաֆ միւտիրիյէթինէ

Թէլէկրաֆխանէլէրէ սիւրաթ արամատա։

— Թէլմին օլունտուղունա կէօրէ, Հիւքիւմէթ Սէնիյէ, էլէքթրիք չէօլիւ պիր նիզամնամէ հազըրլամագտա իմիշ։ Գուրիէ տը Հավարիէ եազտըղընա կէօրէ, էճնէպի վէ երլի կիւն ճիհանպիր Հէր եարըն ճէպհանէսիյլէ պուլունտուղունտան, էվէլէրի Հէր կիւն եարըմ ճէզայէ գատար իյլէ միւտաֆաա տէ իւզրէ պուլունմագ իչին, նիզամ օլա իսթիլալէ գատար էտիլմէսինէ պէք չօգ իհթիյաճ օլմուշ տըր։

— Շէհիր էմանէթի, Իւսքիւտարտա կազ եազմասը գարար վէրմիշ տիր։

— Օթուզ սէնէտէն պէրու Մըսըրտա իգամէթ իտէն Իզմիրլի պիր Եէհուտի, գուրպէթին 27 ինճի կիւնիւ 170 եաշընտա օլտուղու հալտէ օրատա վէֆաթ իթմիշ տիր։

— Էվվէլքի կիւն, Գալաթատա Սարի Նամընտա պիր արապ, պիր աէմիթլէր վափօրունա պիր թէնէքէճի տուքքեանընը ալմագ չապալէքէն, պիր պէքճի մէրգումու կէօրիւփ թութմագ իսթէմիշ, Գաթ Սարի մուգավէմէթէ գըլըճ չէքմիշ, պիր գաչա չէքմիշ վէ պէքճի իլէ մուգավաղէ պուլունմայագ գալմըշ, մէրգում Սարի գօլընտան աղըր եարալանմըշ, վէ Պէյօղլու մէրքէզինէ կէթիրիլիփ, թէտավիսինէ պաշլանմըշ օլուպ, Գարակիւլլիւք իսէ մէտֆէթինէ կէօթիւրիւլմիւշ տիր։

— Աւրիլա նամ Ինկիլիզ վափօրու, քէօմիւր եիւքլիւ օլտուղու հալտէ, Տարտանէլտէն կէլիրքէն պիր տէ կիւն թէրս պօրա Պիրէճ գարունանա Հատիսէսինի պօզգուն իտիլմիշ իսէ, Տէն սաաթ ֆարագ մէճլիսի գարարընը տամար քէնտի պիր թէրթիպ իթմիշ, օրատա ալէվլէ մէմուր օլունան պիր տէ միւլիւքիլէլէր, պիլարար իւչ մէրգումէ գըլըճլա թէքրար իթմիշ, պիր գողուն ալիմ իյլէ քէօտթէրմիշլէր տիր։

— Միւսիւ Աֆրիքա Տիւպօս. չաղ. զէնկինեան հազարաթըն միւսաքինլէրի մէհմուրիյէթինէ նաուր ու ահալի գըլըճմըշ տըր։

— Պու սէնէ Իսթանպօլտան Օտէսա բէք չօգ մէյվէ կէօնտէրիլմիշ, փօրթագալ մահսուլի մէզգուր կիւմրիւքտէ, նէմիշ նիւքլի էօրիւլ տարալարընտան սօգ ազըրլարըն կէչմէ կիւն քէնտի գարագ ճիւմլէ տէ չօգ լըմալըգ, վէ պունտան չօգու մօսքօվա վէ Բէթէրսպուրկա կէօնտէրիլմէք պու սէնէյէ օլտուղու հալտէ, մէյվէ ֆիաթը օրատա սէնէ պէք պահա օլտուղունա Ժուրնալ տ'Օտէսա գազէթասը եազըյօր։

— Պու քէրրէ պիր միգտար միւհաճիր կէլէրէք, Սուլթան Ահմէտ ճամիի հավլիսինէ միւվագգաթէն իսքեան իթտիրիլմիշ տիր։

— Աէտնա ֆիւթութ պու նազըր պօրսա կիւթմուքքէ թէնէզզիւլ իթմէք, Կալաթա պօրսասընտա պոլատ էօզեայէ գումպարա իսթէրլինի պիր իւզ եաքլաշըգ ալըճը կէօրիւնէյէ օլտուղու հալտէ, էլտէ պուլունան պոլատ գըթալարը 75 փարատան սաթըլըյօր. պէհէր աղըր նիքէլէ պօլատ գազանմագտա իսէ, վէ հալ պու քի էրքեանը պու տէր սաթըլմասը վարագ էհալինին պուրատա չօգ չէքիլտիկլէրի մասրաֆ պէրէքէթ գազա.

ճալը ճէփհէլէ, էքսէրիյէթլէ նիւքլիւ սաթըլմըշ պագալլարըն օրատա տաղըլմըշ օլտուղու, Լա Թիւրքի գազէթասը չիւրիւթմէք իչին Թիւրքիա մէյթանընտա պաղը եաղլըգ իչին եազըյօր։

— Իսթէֆան Մախմուտ փաշա Թէլէֆօն Թրապիզօնտա Մէթօսթ Թէլֆիգ, Թրապիզօնա կիտէրքէն, մաքինասը սագալլանմըշ օլտուղունտան, Իրէկլի լիմանընտա տուրմուշ տուր։ Մէզգիւր վափօրուն եօլճուլարը պիր Թրապիզօնա վէ սայիր իսքէլէլէրէ կէօթիւրմէք իչին, խասարէ թամիրի իչին սապահ Տէրէֆ ֆէրսատ նամ վափօր Գարատէնիզէ կէօնտէրիլմիշ տիր։

— Պաղչէճիք ճիւլտարընտա Ամէրիգալը միւսիւ Բարքէր նամընտա պիր միւսիօնէր իլէ իւզուանտատիլինի գաթլ իտէն ճանիլէր, չալըշգանլըգ կիւնիւ Իզմիտտէ Ամէրիգա սէֆարէթինի տէ պահսթէմէսինի սէվք օլունան ճինայէթ կէօրմէքտէ օլտուղու սապիթ իթմիշ տիր։

Մէրգումի մահքէմէլէրինի իգրար իլէ, Միւլքիյան նամընտա պիր կէլ պիր չէրքէզլէրի տահա օրտաճա խաղէր վէրմիշլէր իսէ տէ, մէրգում Միւլքիյան հէնիւզ տութմուն գըլըճ օլունամամըշ տըր։

— Շիմտիքի գազար չէթէսի մագարիֆէթի օլան գափըլթան, պազըլարը Թօփխանէլէրինի պէգ արտ փիւսթանքի պարանտա սաթմագտա օլտուղունու, Տարաճիլար պագ կէչտի Սամսունէ կիրիփ պահլէվանլըգլարընը, Թահարէթ սըրասընտա տէ մէրճանի գըշլալարըն, մէրգումէ օլան պուլունանլար պուլութ քիմսէնին մէնտիլ օլտուղուն պէյան օլունմուշ տըր։

— Իսթանպօլտա Ջաքաֆէ խանընտա վաքը Մ. Սարգիսօֆ նամընտա պիր սաաթճինին մաղազասընտա պուլունան սիրգաթէ միւթէալլիգ օլարագ չիւպհէլիյէ սաբըգ կիւզէլէ կէչմիշ, Րուսիա գազէթէ Թարաֆընտան ալըգ ու կիրիֆթ օլունտուղու կիպի, մաղազա սահիպինին ալըգ իւզրէ պուլուպ իլէ միւշարիլէյհէ օլան չըգարըլմըշ, մէրգումուն տահի ախէրէթ խազինէսի Իսթանպօլ գազէթասընտա րիվայէթ օլունմագտա տըր։

— Անատօլու գումպանյասընըն իտարէ գօմիթէսի մէճլիսինտէ խաթէր ճիւքգուսիլլէ կէօրէ, Նաւսաթ բաշա հազրէթլէրինին Թէզէ վէ հիւքիւմէթ ճէրիտէ, Թօփխանէ բաշա հազրէթլէրինին (Թախտիրաճ) թարիհ պարաքէթլէրի թաճիլ օլունմագ, վէ պունտան պիր թաղըմ գըթալար միւթէալլիգ թազյիգ իտիլմէսի իւզրէ պու գումպանյա թէօփի թէսալլուտի 806,0½ Ինկիլիզ լիրասը կէօնտէրիլմիշ տիր։

Մէզգիւր գումպանյանըն մէմուրլար օլարագ, Ինկիլիզ աէլիգատլարըն Գանտիլլի միւսինտէ կէօնտէրմէք իւզրէ պիր սաթըն 18 Օսմանլը լիրասը իլէ 91 գըրուշա Մ. Հանոսի մաքիֆէթինէ մէզգուր մէրքէզի իտարէ գօմիթէսինէ միւրաճիաթ իթմէք իշին պէյան օլունմըշ տըր։

ԻԼԱՆ

Չինիլիլիտէ գըլըճըն 17 ինճի Ճիւղի տախի չըգ մըշ օլուպ, մահմուտ մէզգուր 3կը գուրուշ սաթըլմագտա տըր։

—Տէյլի Թէլէկրաֆ ղազէթասընա թէլէկրաֆլա խապէր վիրիլիլէրինէ կէօրէ , Պուլղարիսթանտա վէ Ռումէլիի շարգիտէ Իսլամլար ալէյհինտէ մէզալիմէ տէվամ օլունուեօր իմիշ . շէօյլէքի , Պուլղարլար շիմտիյէ գատար 23 գասապա եաղմայա վիրիպ վէ պաաէհօու եաղմըշլար , վէ Թուլթուզլարը 80 նէֆէր Իսլամլարտան կինի Վարնա եօլու ուզէրինտէ տարդ տիկէրլէրինի տէ գաթլ ու թէլէֆ էյլէմիշլէր տիր : Իշպու մէզալիմէ ճիրալթ իտէնլէր , քէօյլիւլէր իլէ միլլի տաաքիրի , վէ Ռումէլիյի շարգի միլնասէթիւ ճէմիյէթլէրի աղասը վէ ժանտարմալար տըրլար : Հիւքիւմէթի մահէլլիյէլէր , իշպու մէզալիմէ իչթիրագ խուսուսլար իմիշ , զուլմա խալալթ տըր Այսօ շէհիր էմինին թամր ու հալրէքէթի , միւմայիլէյհ , ալէնի աւրէթտէ «Պուլղարիսթանտա նէ գատար Իսլամ վար իսէ ճիւմլէսինի գաթլ ու թէլէֆ իլէ միճուալէրինի օրթատան գալտըրմալը» տէմիշ տիր :

—Ինկիլթէրրա լօրտլար մէճլիսինին յուլիո 29 տա վուգու պուլան իճթիմաինտէ , լօրտ Սթանլէյ , խարիճիյէ նազըրընա , գրալիչա հազրէթլէրի ճանիպինտէն , զաթը հազրէթի Փատիշահիյէ , Պէրլին մուահէտէսինին պազը շարթլարը հազգընտա պիր նամէյի մախսուս եազըլմըշ օլտուղունուն տօղրու օլուպ օլմատըղընը սուալ իթմիշ , վէ նազըրը միւշարիլէյհ իշպու սուալէ շու ճէվապը վիրմիշ տիր .

«Գրալիչա հազրէթլէրինին , հէյէթը վիւքէլանըն մալիւմաթը վէ րէյի իլէ զաթը հազրէթի Փատիշահիյէ պիր նամէ եազմըշ օլտուղու տօղրու տըր : Պունու միւթէմէճիպինէ պիլահիրէ տաէթտէն տէյիլ իսէ տէ , գրալիչա հազրէթլէրինին էմրի մուճիպինճէ պէեան իտէրիմ քի , միւշարիլէյհա հազրէթլէրի իշպու նամէտէ , զաթը հազրէթի Փատիշահինին , վէքէվ պազը ֆէտաքեարլըգտա պուլունմասը լազըմ կէլտէ տախի , Պէրլին մուահէտէսինի իճրա իտէճէկինի զաթինէ մէմուլ էյլէտիկինի պէեան էյլէմիշ տիր :

—Ռաքիւզատան չէքիլմիշ օլան յուլիո 28 թարիխլի պիր թէլէկրաֆնամէտէ նէզարէն, Տզօտրաեա քէվգէլոտէ պիր գօմիսիօն կէլմիշ տիր : Գօմիսիօնը մէզքիւր րէյիսի Մըսթաֆա փաշա հազրէթլէրի , Արնավուտլուգտան թէրքի լազըմ կէլէն մահէլլէրին Գարատաղա թէսլիմինէ մուվաֆագաթ էյլէմէլէրինի , Արնավուտ իթթիհատը գօմիթէսինէ պիր չօգ ամֆալար նասիհաթ վիրմիշ իսէ տէ , տինլէմէմիշլէր իմիշ :

—Արմանեանըն աղքէրի գազէթալարընտան պիրի , Եունանիսթան հուտուտու պօեունտա պուլունան աաքէրի Օսմանիէնին միգտարընը պէշ պինտէն ալթի կէօսթէրմիշ տիր .

Եանեաստա 7 թապուր բիատէ , 5 սիւարի պէօլիւկի , վէ պէշ պաթարեա թօբ . Արթատա 4 թապուր բիատէ ասքէրի , 3 սիւարի պէօլիւկիւ , վէ 4 պաթարեա թօբ . Վօլօսա 2 թապուր բիատէ ասքէրի , 2 պէօլիւք սիւարի ասքէրի , վէ 2 պաթարեա թօբ . Տօմաթիգատա 6 թապուր բիատէ ասքէրի , վէ 3 պաթարեա թօբ . Լարիսատա 2 թապուր բիատէ ասքէրի , 6 պէօլիւք սիւարի ասքէրի , վէ 4 պաթարեա . Թըրնովատա 1 թապուր բիատէ ասքէրի , վէ 4 պէօլիւք սիւարի ասքէրի : Պունլարտան մաատա , սայիր մահէլլէրտէ պիր թագըմ ասքէր ճէմ իտիլմիշ տիր :

Եունան օրտուսու պօեունճա ճէմ իտիլէն ասքէրին մէճմուի միգտարը , 48 թապուր բիատէ , 18 պէօլիւք սիւարի , 16 պաթարեա սահրա թօբու , վէ 10 պաթարեա տաղ թօբու թանզիմ օլունմըշ իմիշ : Հէր պիր թապուրուն մէվճուտու , 500 , հէր պիր սիւարի պէօլիւկինին մէվճուտու 80 քիշիյէտէն իպարէթ օլտուղու կիպի , հէր պիր պաթարեա 6 թօբտան իպարէթ պուլունմագտա տըր , եանի 24 պին բիատէ , 1,400 սիւարի , վէ 216 թօբ տըր . կիւնքի կիւն մուհարէպէյէ հազըր ու ամատէ տըրլէր :

—Մէնտօրիալ Տիբլօմաթիք ղազէթասընտա օգունտուղումուզ կէօրէ , պաթը տէվլէթլէր նիւմայիշի պահրի իթմէզտէն էվվէլ պէյնլէրինտէ պիր մուգավէլէ իմզալանըպ , պունտա , մուգտէտի Պէրլին գօնկրէսի իլէ գօնֆէրանսըն գարարլարընը իճրա իթմէկտէն իպարէթ օլան նիւմայիշի պահրի միւնասիպէթի իլէ իլէրիտէն հիչ պիրի խուսուսի պիր մէնֆաաթ չըգարմամագա գարարվէրմիշ օլտուղը պէեան օլունմագտա տըր :

—Իսթանպուլ ղազէթասը , բամազանըն հըլալի միւնասէպէթիլէ վէրիլմէսի լազըմ կէլէն մաաշլար իչին Մալիէ նէզարէթինին Գալաթա պանքէրլէրինտէն ագտ իթմիշ օլտուղու մէպլի օլան 50 պին լիրալըգ իսթիգրազըն ագտ խուսուսնտըգի եազըշմա սօնրա , մէմուրինի տէվլէթին մուզայիգամը մէճլիսի վիւքէլանըն նազարը տիգգաթինտան տուր օլմայըպ, աէրիան ակիէր պիր շարէ թէսաուիքնէ հալլօլմըշ իսէ տէ , հիւքիւմէթի Սէնիյէ թարաֆընտան սըրէյի հիւմայունտա իշին 150 պին լիրա վէրիլտիկի կիպի , հարպիէ նէզարէթի ճէլիլէսինճէ տախի պազը իհթիեաճաթը աճիլէ իչին հէման պիր օ գատար մէպլաղ սարֆ իտիլմիշ , վէ խալինէյի տէվլէթին ասըլըը իսէ , տէրքեար օլտուղունա պինաէն , մաաշլարըն տէնաճ պիր հաֆթաեա գատար վէրիլմէսինէ ճէկինի եազըեօր : Հալ պուքի Թէրճէմանը Հագիգաթ ղազէթասը , տախիլիէ վէ հարիճիէէ նէզարէթի սայիրէլէրի մէմուրլարընա պիրէր մաաշ իթա օլունտուղունու մուհագգագ աւրէթտէ եազմըշ կիպի , պագի մաաշլարըն տա բաղոր իրթէսի կիւնի վէրիլէճէկինի բիլսունէթ իտիեօր :

—Իզմիրին մաճիլիսի խարաւայը օլան հարէքէթի ալը , Ասալար , Խուսաւէնտիկեար վէ Գրօսա թարաֆլարընտա տախի պայլի չիտաէթլի օլարագ հիւքիւմէթի իճրա էյլէմիշ իսէ տէ , համտ օլսուն պիլաճա վէ լիսանճա զարարը վուգու պուլմամըշ օլտուղու , ալընան սօն խապէրլէրտէն անլաշըլմըշ տըր :

Պէրլին գօնֆէրանսընըն , Եունան մէսէլէսինտէ տայիր վիրմիշ օլտուղու գարարըն իճրասընա տաիր զըմնընտա տիւէլը մուազզամա սիֆէրասը թարաֆընտան Պապը Ալիյէ իթա օլունան միւշթէրէք նօթանըն , խարիճիյէ նազըրը Ապէտին փաշա հազրէթլէրի թարաֆընտան թահրիր պուլունան ճէվապըն տայր տիւնքի բօսթա իլէ ալընան Եվրօբա ղազէթալարընտա կէօրիւլմիշ օլմալա , թէրճէմէսի պէր վէճհի զիր պէեան օլունուր .

Ալմանեա վէ Ռուսիա վէ Ինկիլթէրրա վէ Իթալեա վէ Աւսթրիա վէ Ֆրանսա տէվլէթլէրի սիֆէրասը թարաֆընտան շէհրը հալի 15 ինճի կիւնիւ թարիխի իլէ Եունան թաահիւտի հուսուսու մէսէլէսի հազգընտա կէօնտէրիլէն միւշթէրէք նօթանըն ալտըղըմ :

Պու նօթատա ասղարէան սօղբասնա տէվլէթի Ալիյէ վէ Եունան մուրախխասլարը միանէսինտէ իքի քէրրէ ճէրէեան էյլէմիշ օլան միւզաքէրաթ աէրիան թէր իմիշ , վէ միւզաքէրաթը մէզքիւրէտէն պիր նէտիճէ հասըլ օլունամամագ իւզէրինէ , Պէրլին մուահէտէսի իճթիմասընտա տէվլէթի Ալիյէ վէ Եունան տէվլէթի միանէսինտէ պիր խաթթը հուտուտուն թայինի իչին թէվասութ իթմէք ուզրէ ; Պէրլինտէ պուլունան տիւէլի մուազզամա մուրախխասլարը իճթիմա իտիպ իթթիֆագը արա իլէ իթթիխազ օլունան խաթթը հուտուտ , հիւքիւմէթը մաթպուալարընա թէպլիղ օլունարագ , գապինէթօլար թարաֆընտան գապուլ վէ թաստիգ գըլընմասը ուզէրինէ , սիւֆէրայի միւշարիլէյհիւմ տախի տէվլէթլէրի նամընա օլարագ , գարարը մէզքիւրուն , ալէտատար օլան տէվլէթլէրէ թէպլիղի իլէ , թայինի օլունան խաթթը հուտուտու գապուլէ տավէթ խուսուսլարը տէրճ խըլըմըշ տըր :

Թէպլիղըմը մէզքիւրէյի մուհիմմէյի , Պապը Ալի , տոգտուղթը քապուլը իլէ նազարը թէտգիգտէն կէչիրմիշ , վէ Պէրլին ահտնամէսինէ պէյ ապէլէ վարը խըզա խաճն տիւէլը մուազզամա վէ միւթէհապէճէ , խուսուսը նէթիճէսինի կէօսթէրմէք արզուսունու հիսս էյլէտիկի իլէ պէրապէր տիւէլը միւշարիլէյհիմ նամընա օլարագ խալէին իշպու ասըլըմ , Պապը Ալիյի նէ կիպի պիր մէվգիւյի միւշքիլէ պուլունտուրաճաղը հագգընտա իրջաշահ իթթասնա լիւզում կէօրիւլիւր :

Ասըլէթ ու հագգանիէթլէրինէ վէ տէվլէթի Ալիյէնին հուգուգը հիւքիւմիւնիւ առա խալէլ կէթիրմէք խաթէմէթիւքէրինէ տայիր օլան իթիգատըն իթիմատէն , Պապը Ալի նամինա օլարագ պէեան իսմէթ մէմուր օլտուղում միւթալահաթը նազարը տիգգաթէ վէ թէվէճճիւհ իլէ գապուլ պուերուպրաղըշնըզա հիչ պիր շիւպհէմ եօգ տուր :

Տէվլէթի Ալիյէ , Պէրլին ահտնամէսինէ վազը իմզա էյլէտիկի սըրատա , Եվրօբա վէ Թէսալիաեա Եունան հուտուտունուն թաահիւտի թապիրի իլէ իրաէ օլունան արզու իզէրինէ , Արնավուտլուգտա պիր մէվզըը իլէ Թէսալիաեա քէմալէն Եունանիսթանա թէրք իթմէք հազգընտա տէվլէթլէր թարաֆընտան պիր թէքլիֆ վուգու կէլտէկինի , վէ Բէնէ օլտուղըն իքի ճիհէթի իլէ պէրապէր Եունանիսթանա , տէվլէթի մէզքիւրէնին նուֆուզ գատար պուգինին իլավէսինէ խահիշ կէօստէրիլէճէկինի առա խամթընա կէթիրմէմիշ տիր :

Սիւֆէրայի միւշարիլէյհիւմ թարաֆընտան վիրիլէն մէզքիւր նօթատա , տէվլէթի Ալիյէ իլէ Եունան տէվլէթի միանէսինտէ գաիմ վէ թէհաֆֆուզի պիր խաթթ իրաէ իտէն Պէրլին գօնկրէսի 13-ինճի բրօթօգօլու մունճալինճէ պիր խաթթը հուտուտուն թայինի իչին , Պէրլին հէյէթը սիւֆէրասընըն տաթը իճթիմաինտէ տէվլէթլէրի թարաֆընտան մէզգունիյէթ վիրիլմիշ պէեան օլունմուշ իսէ :

Ֆագաթ գօգուլմէ տավէթ օլունտուղու խաթթը հուտուտ , Պապը Ալի քէնարլարըն թայինը իւնի թարաֆըա շէրթլէրի մէզքիւրէյի ճամի օլմաղտըղը մահթիմէէլուք պէեանէ մէճպուր օլմուշ տըր : Տիքէր պիր մէզքէրէթէն թէվխի հուտուտ իթմէք ֆիքրի հիչ պիր վագթ տիւէլի Ալիյէ խանըն օլմամըշ . հալպուքի պիր խաթթը գավի վէ թէհաֆֆուզիմին իթթիխազը , պու կիպի էֆքեարը գարշը քէնարլարընի թէքէմին իթմիշ օլուր : Գօնֆէրանս թարաֆընտան Եունանիսթանա թէրք խոլմէսի թալէպ օլընան մէվգիլէր ասքէրինէ , պախուսուսը Մէչօվա կիպի աշաղը Արնավուտլուգ իլէ իլիշիկ իւլին էհէմմիեթի ասքէրիէյի ֆէմտէլալտէսի օլան պիր թագըմ եէրլէրի Եունանիսթանա թէրք իտէճէք օլուր իսէ , տէվլէթի Ալիյէ հալթար պօղանդա , վէ հուտուտա ճիխար էնըլէրագ միւտաֆաանա սալիհ պիր մէվգի գալմաեաճագ տըր :

Օ պիր թարաֆտան տախի գօնֆէրանս իւրօս թարաֆլարընտա Գալամաս ճայընը կիւզէրկեահ իթթիխազ էյլէմէսի հալտէ, Թէսալիա թարաֆընտա Բէնէ ճայընը իթթիխազ իլէ , խաթթը հուտուտ , օճանըն ճիհէթը ճէնուպիէսի էթէկլէրինէ կէօթիւրմէքտէ նէ սըր ու հիքմէթ օլտուղունու Պապը Ալի անլայամամըշ տըր :

Գօնֆէրանս թարաֆընտան թէքլիֆ օլունան խաթթը հուտուտուն ճիհէթի ասքէրիէսի հագգընտա Պապը Ալի իշպու մուխթասար միւթալաատ ու միւլահազաթ իլէ իգթիֆա իտէր , ֆագաթ խաթթը հուտուտ բօլիթիգա նազարընտան թէտգիգ օլունտուղու հալտէ իճրասընտա միւշքիլաթը ազիմէ թէսատիւֆ օլունուր , Պապը Ալինէ գարշու օլունմամաճագ պիր թագըմ ֆէտաքեարլըգլարը թաճմիլ իէր :

Ֆիլհագիգա, Արնավուտլար , մէմալիքի տէվլէթի Ալիյէնին սայիր ահալիսի միւսլիւմ քէնտիլէրինի այրը պիր միլլէթ զանն էյլէտիքլէրի , վէ էօմէքլէր պէրու Եունանըն , աշաղը Արնավուտլուգուն պայիթալոթ օլմագ իթիգատընտա պուլունտուգլարը , վէ պունուն մուհաֆազասը իչին զայրէթ ու իգտամաթըր միւթէվլինէ կէօսթէրմէքլէրի հալտէ , տէվլէթի Ալիյէ , չէհրի մէզքիւրը նասըլ թէրք իտէպիլիր :

Եկէր Պապը Ալի , հէր ճիհէթէ էհէմմիեթի ասքէրիէ օլան պէօյլէ պիր շէհրին թէրքինէ րիզա կէօսթէրէճէք օլսա , հիւքիւմէթի աննիէնին օլալարատի նուֆուզ ու հաքիմիէթինի իխալ իտէճէք պիր թագըմ գարըշըգլըգլարը գուհուր իտէճէկի աշիքեար տէյի՞լ մի տիր : Քէնտի ճինսլէրինէ պիլա օլան տիկէր պազը էհլէրինտէն , մէզա էքսէրիեթի Իսլամ օլուպ քեաֆֆէսի Արնավուտ պուլունան Ճամը էհալիսինի քէնտի վաթանլարընտան չըգարմամագ Պապը Ալինէ միւմքի՞ն մի տիր :

Թէսալիա թարաֆընտա տախի Պապը Ալի միւշքիլաթը վէխիմէյէ թէսատիւֆ իտէճէկ տիր : Եէնի շէհիր գասապասընըն խալքը էքսէրիյէթ պուլունտուղու հալտէ աքսէրիսինին իւչ բուլու Իսլամ տըր , վէ էթրաֆը տախի պիր թագըմ Իսլամ գաղա վէ նահիէլէրի պուլունտուղու տէրքեար տըր :

Եւրօբանըն Խրիսթիեան տէվլէթլէրի թարաֆընտան Խրիսթիեան պիր գրալլըգ լէհինէ պէեանը թէվճէճիւհ վէ հիմմէթ օլունտուղու հալտէ , խիլաֆէթի քիւպրա վէ իմամէթը իւզմանիէյի հայիզ պուլունան զաթը հազրէթի Փատիշահինին հիմայէյի շահանէլէրինի խաթիսա իտէն էհալիի միլլէթէն պաշգա ումում էհլի Իսլամըն տաէմի խօշնուտսըղը մուճիպ օլարագ , էհալիի եաատէն Իսլամ օլան պէօյլիւք պիր շէհրի ֆէտա իտիմէք միւմքին օլապիլի՞ր մի Բէնի շէհիր թէրք օլունտուղու հալտէ էհալիի Իսլամիէ հիճրէթ իտէճէք տիր. Նառըլի Եունանիսթանտա պուլունան էհալիի Իսլամիէ հիճրէթ իթմիշ օլուպ , շիմտի Խալքիստէ ահսէն գատար Իսլամ ֆամիլեասը գալմըշ տըր . պու կիւնքի կիւն պաշլը էհալիի պուլունամամալը օլան պիր մէմլէքէթ խարապ վէ պէրիշան օլաճագ տըր : Տէվլէթի Ալիյէ վէ Եունանիսթան հուդուտունուն թաահիւտի մէսէլէսինին ճիհէթի բօլիթիգիէսի տախի աւրէթի մախսուսատէ միւհիմմէ թէտգիգ օլունմալը , գօնկրէսի էն էօլէլ պու թէքլիֆի տէրմիան էտէն Ֆրանսա պիրինճի մուրախխասը միւսիւ Վատինկթօնըն մուտախխալէն Ֆրանսա մէճլիսի միւպէրէյլիսի , վէ խարիճիէ նազըրը սըֆաթըյլա Եանեա շէհրի վէ Ճամը նահիէսի միւթէմէնա օլարագ պիր խաթթը հուտուտուն գապուլինի տէվլէթլէրէ թավսիյէ իթմիշ օմասըյլա աչըգճա հէօրիւնմէքտէ տիր : Միւսիւ Վատինկթօնուն, Եանեա շէհրի իլէ Ճամը նահիէսինի իթթիհամ իթմէսի , Արնավուտլուգըն մուգավէմէթը մալիւմէսինտէն զահիր իտէճէք գարշըլըգլարը նազարը միւթալաաեա ալմասը մէզնի իտի :

Տիւէլի սայիրէնին տախի պու խուսուստա , միւսիւ Վատինկթօն իլէ հէմֆիքիր պուլունտուգլարընը , վէ էհալիի Իսլամիէնին էրգալարը խիլաֆընտա օլարագ մէմլէքէթ Եունանէքէ թաթիմէսինտէ իթթիհատը թէպէաալէրինի Պապը Ալի պիլահօգ իտէր . պու խուսուսա դիքքաթ օլունան մահալլէրտէ էհալիի Իսլամիէ գէօրէճէ իլէ պուլունտուղուն , Եունանիսթանա տհագլարը մաճիլիյէ մուխալէֆ տըր քչիւրիլ տիր :

Միւթալաաթը մէզքիւրէ զաթը սէֆիրանէլէրինէ պէեան է , տէվլէթի միւթէհապէպէ հիւգիւմէթէն Պապը Ալինին աճիզ իլէ պիլ իթթիֆագ պու մէսէլէ չեոմէ լուզումսուզ սուրէթտէ վէ գաթիյէն թէսլիմ իւնըն , Եունան հիւքիւմէթինէ պագը միւսաատէթ իթմէզինէ մէճպուր օլտուղունու թափսիլէ մէչըմ պուլունտուրմայա պէեանը աէրիմ :

Տիքէր թարաֆտան , տէվլէթէր սալթանաթը Սէնիէնին հուգուգու հիւքիւմիւնիւ գաթիան խալէլ հազաննա բէրվէրանէլէրինէ էմնիյէթինի , Գարատաղ վէ Սըրբիա հուտուտունուն թէմտիդինէ օլտուղու կիպի , Եունան հուտուտունուն թալիկիյէ գաթիսինինտէ տախի տէվլէթի Ալիյէնին իզթիրաքնա հագգը ասըլի պուլունտուղու թաապիթ օլունմաճաղը , վէ Եունա վէ Եէնիշէհիր վէ Մէչօվա իլէ էթրաֆինէ էհալիի Իսլամ պուլունան պազը մահէլլէրին մուհաֆազասը խուսուսունտա տէվլէթի Ալիյէնին իսրարէ լիւզում կէօրմէսի նէ պաղլըլըգլարընա թագըմ օլունաճաղը մէմուլ տար :

Իշպու թաղրիրաթըմ միւնտէրիճ միւթալաաթը , զաթը ասըլանէլէրինին մէնտուպ օլտուղու տէվլէթ թարաֆընտան խայրխահանէ սուրէթտէ նազարը իթիպարա ալընմաղընա տայիր պէեանը իւմիտ իլէ պէրապէր կէրէք խաթթը հուտուտուն գաթիէթի , վէ կէրէք պամէսէլէեի պիր օլա իփքանի արէճէտէ պուլունան մէվաթէր սայիրէ խարիճ ճէրէեան իտէճէք միւզաքէրաթը թէճուպ իթմէ Տէրսաատէթտէ մուգիմ սէֆիրլէրինէ, Պապը Ալի իլէ մուվաֆագաթը էֆքեարիլէ մէզունիէթ իթմա օլունմագ իւզրէ , զաթը սէֆիրլէրի վասըթասըյլա , տէվլէթի միտթահիմէ նէզտինտէ թէսրիճ իւզրէ պէեան իտէրիմ :

ԱՊԷՏԻՆ

ՍԸՐ Ռ. ԼՕՍԸՆ ՎԷ ՀԱՅԼԱՐ

Ալաֆրանկա յուլիո 23 թարիխլիյէ Լօնտրա մէպուսան մէճլիսինտէ Հայլար հագգընտա իճրայի միգուքէրաթ օլունմասը միւնասէպէթիյլէ , ազատան սըր Ռ. Լօսնըն իրատ իթտիկի պիր նութգտա Հայլար իչին , «տիւնեանըն էն զիեատէ թիճարէթմէ տիլլէթ» (քի պիր հիւլէքեար թէրճէմէ իթմիշ իմիշ) տէտիկինի կէչէնտէ եազմըշ իտիք: Պու լաղըթ իւզէրինէ , Էլէքտ Լօնտրատա ասքէրին օլան Կարապետ էֆէնտի Յակոբեան իլէ մէպուսու միւմաիլէյհ միւհանէսինտէ մուխապէրաթ ճէրէեան իթմիշ օլմալ , սըր Լօսըն , էֆէնտիի միւմաիլէյ-

չին եադըրըը պիր մէքթուպու-նու գորչըլըգ չու ամիրէքի ճէվապնամէյի եազմըշ տըր ·

«Մէպուսան գամարասը , 26 յուլիս 1880·

«Ազիզիմ միսիւ ,

«Մէքթուպունուզա ճէվապ օլարագ , Թարաֆը ալինիզէ պէեան իտէրիմ քի , Երմէնիլէրին չեօհրէթինէ տայիր իֆատէ իթմիշ օլտուղում միթալաա , Երմէնիլէրին տայիմա քէնտի ումուր ու մէսալիհի զաթիեէլէրինտէ , պիզզաթ քէնտի մէնֆաաթլարը , վէ պիր աչ աա մուամէլէ իթտիքլէրի էֆրատըն մազարաթը եօղունտա խալքած խուքէլէտիքլէրի հէյէթ·քեարըլըղա միւթէալլիգ օլարագ խուլէն միւքեալէմէլէրտէ չօգ ·ըէֆա իչիթմիշ օլտուղում , վէ Ֆիլվագը պիր տարալը մեսէլ հուքումէնէ կիրմիշ օլան սեօզլէր լուղէրինէ պինաա խոնմիշ խափ : Պունունլա պէրապէր , անլէրին (եանի Երմէնիլէրին) ուսուլ ու աատթլարը հազգընտա մալումաթը չախսիէմ օլմատըղընը տա իլավէ իյլէմիշ խոիմ : Մէզքիւր իֆատէմտէն տօլայը միւթէէսսիր օլտուղունուզա եաէֆ խոէրիմ , վէ ֆիլվագը , Էկէր , իչիմիզտէ խուքեան իթմէքտէ օլան Երմէնի միլլէթի էֆրատընտան պիր ·····, մէզքիւր իֆատէտէն միւթէէսսիր օլաճաղընը խաաալ իթսէ խոիմ , օ միթալաաեը իթմէզ խոիմ , վէ հիչ չիւպհէմ եօգ տուր քի , միլլէթի մէզգուրէնին էքսէր էֆրատը , իչլէրինտէ խուքեան խաէկէլտի·քլէրի Ինկիլիզլէր գատար ևյի զաթլար տըրլըր ·

«Պէնտէյի միւթինիզ

«Ուիլֆրէտ Լօսըն»

Ցալըրեան էֆէնտի , մէզքիւր ճէվապնամէյի ալաղ իթտիկինի պիլտիրտիքտէն սօնրա , քէնտի մէքթուպու , Ինկիլթէրրատա մուգիմ Հայ Թիւճճարընը , աճվալին միւտաատէ խուէճէկլի աէրէճէտ խոչնուտ գըլաճաղընը պէեան իթմիշ , վէ չու վէճճ իլէ աէվամ էյլէմիշ տիր ·

«Շու գատար քի , մէքթուպունուզուն եասար մաաեէսի հազգընտա պազը միւթալաաթ պէեանընա միւսաաաէնիզը միւսաաաթ խոէրիմ : Ինկիլթէրրատա Հալը հազըր ֆերդասընըն չեօհրէթչուար րէյլի օլան զաթ , քէնտի վաթանտաշլարը Թարաֆընտան ֆիլմէնքէալըլըգ , հէյլէպազըլըգ վէ գալաչըլըղըն ասըլ մագամընտա աատ օլունտուղու Թագտիրտէ , կէրէք Ինկիլթէրրատա վէ կէրէք մէմալիքի էճնէպիէտէ , էն չէրիֆ տիւճճէրլէրի Թարաֆընտան պիլէ , քէնտիլէրինէ աալա «········» խամի վէրիլմէմիչ տիր : — Մէզքիւր քէլիմէ ալչագլըգ քէլիմէսինէ մուատիլ տիր : Ապէրտէէնտէ ուզուն միւտաէթ իգամէթիմ էսնասընտա , չէհրի մէզքիւրտէ եալընըզ պիր նէֆէր պիլէ Եէհուտի խուքեան իթմէտիկինի խապէր ալտըմ , վէ հէր նէ գատար մուախխարէն պազը Եէհուտի Թիւճճար , մէզքիւր չէհրտէ թէէսսիւս իթմէքլիկի թէճրիւպէ իթմիշլէր իսէ տէ , Եէրլիլէրին ֆէվգէլատէ հէյէթ·քեարըլըղը սէպէպինտէն , մահէլլի մէզքիւրու Թէրք իթմէքլիկէ մէճպուր օլմուշլար տըր , վէ լաքին , Ինկիլթէրրա աէվլէթինէ , չունքի մէչչուր սաքէրի վէ միւլքի մէէմուրլար եէթիշտիրիլ , Աչօչխալը Նամընտա քիւրրէ·յի արզըն պիւճիւմէ զըլթալարընտա հիւքիւմէթ իթտիրմիշ օլան Ագէրտէէնլիլէրէ աալա վէ հիչ պիր տէրէճէտէ ···· խամի վէրիլմէմիշ տիր :

« Հէր չէյէ ռիանան պազը պուտաալարըն սիզէ զանն իթտիրտի·քլէրի իւզրէ , Երմէնիլէրին պու տէրէճէ հէյէթ·քեար վէ քէնտի մէնաֆիյի զաթիյէլէրինէ պու մէրթէպէ մուգայյէտ օլուպ օլմատըղլարընը պիլմէք մուէլէվմէ կէլինճէ , միւտաատէնիզը չուէու օիզէ պէեան իտէրիմ քի , էկէրչի Երմէնիլէր , քէնտիլէրինէ խոսաա խուլէն աէրէճէտէ հէյէթ·քեարըլըղա , վէ մէնաֆիյի զաթիէէլէրի պապընտա ալ մէրթէպէ տաղ ու իհթիմամ մալիք օլտա խոնլէր , քէնտիլէրի իչին պիր վազիէթի միւնֆէրիտէ իհտաս խուէկէլմիշ օլտուղլարը հինտիստան կիպի պիր միւլքտէ , Ինկիլիզլէրտէն միւրէքքէպ օլան պիր էհալիյ պիր աաաղ պիլէ Թօրրաղ ալաըրմազըլըղա միւտաատէ իթմէզ խուլէր · Պունտան պաա գաթինազար , անլէրին էն մէշհուր Թաճիրլէրինտէն պիրի , 1717 տէ Ինկիլիզլէր լէհինտէ Մօզօլու քէպիրտէն պիր ֆէրման խոթէչաւլ խուէմէշ , վէ հազգըյա Ինկիլթէրրա աէվլէթինին էն պիւյիւք ճէվհէրի մազամընտա աատ օլունան , վէ լաքին Նէթիճէյի ախիրէսի , Ինկիլիզլէրին հաաէա վէ րէզգատէթանէ վէ էլամէ իթտիքլէրի խոթիրաղը մախսուսատ տօլայը մէմլէքէթտէ Երմէնիլէրին մուճիպի մահվը օլան պիր խոքէրաթօրլուգուն եաաղընը վաղ իյլէտմէք խուի : Էկէր Երմէնիլէր , Էվրօբաատա վէ Ասիատա Թիւճճար վէ պանքէր սըֆաթըյլա պիւյիւք պիր իթիպար գազանմըշլար իսէ , սէպէպի , պէրտուամ հէյէթ·քեար (գօզէն) օլմալէրը , էհլինամուս օլմալարը տըր : »

Ցալըրեան էֆէնտի , մախսուսէրաթըն ինէչրի իչին սըր Ուիլֆրիտ Լօսընտան միւսաատէ թալէպ իթտիկինտէ , միւմաիլէյհ , մախսապէրաթը մէզգուրէնին նէշրինէ էֆէնտիի միւմաիլէյհին ռեզայէթ օլտուղունու պէեան , վէ չու եօլտա խոթմը քէլամ իյլէմիշ տիր ·

«Էկէրչի մէքթուպում վաթանտաչլարընըզը խօշնուտ գըլար խաէ , քէնտիմի պիեաթէօլայէ մէսուտ աատ խուէճէյիմ , զիրա , հագգըաաթը հալաէ , մէքթուպումուն կէօնտէրիլմէսինի Թաալլուղ խոէն խուչ կիւն զարֆընտա ալըղըմ մալումաթտան , Երմէնիլէրտէ , տիկէր հէր միլլէթտէ օլան հէյէթ·քեարլըղատան — հէյէթ·քեար պոսլանտուղունու զանն իթմէզէ պաչլամըշըմ տըր : »

———

Հալըրըը վէ աալէթի ակմէն միսիւ Չէօրն Նամընտա պիր Ինկիլիզ , միւմաիլէյհ միսիւ Լօրընա պիր մէքթուպ եազարագ , Երմէնիլէրէ օ կիպի պիր խոմ վիրմէք պէօյլէ հազզըըը օլտուղունու անլամըշ , վէ Սըր Լօրըն անինտէ մէզքիւր մէքթուպա պիր ճէվապ եազարագ , վէ պիր սուրէթինի տէ Ցալըրեան էֆէնտիյէ թէսլիմ էյլէտի խաէրէ·ք սեօզլիւսի կէրի ալմըշ տըր ·

Միսիւ Լօրընըն մէքթուպու մալիյէտէ պէր վէճհի զիրտ պէեան իտէրիզ ·

«Միսիւ Չէօրն ,

«Պիր մէքթուպունուզու ալտըմ , պունտա պիր գաչ միւթէալէր Երմէնի Թիւճճարլարըն , կէչէն ճիւմաա կիւնիւ , Երմէնիլէրին Թավիօմթը հազգընտա իչիթտիկիմ սեօզլէրի տէրխավթը իյէտաթիմ ալըատա , ազզըմտան գաչանը օլ միւնասէպէթսիզ լուզէթտէն ինճինմիշ օլտուղլարընը պիլտիրիեօրսունուզ · քամի կէլա տըրըլեան չըգան պիր սեօզլէ , եօլէ պիր էֆ·քեարը աէպէյլինէթ միրտիկիմ զիհատէնիէյէ եաէֆ խուէլիմ :

«Ծէյմաա կէնաէն պէրու ալտըղըմ մալումաթլարա խոթինտան աէրիմ քի , Երմէնիլէրին էքսէր գըսմը , պաշխա միլլէթլէրին էհալիսի գատար հէր ծիհէթլէ հիւրմէթ ու րիաէթէ չայէնէթ տիրլէր : Ցօսթունուղ օլան Երմէնիլէրէ գօնուչտուգտունուգտա սեօյլէյին քի , տըղըրտան էմի պաարէթէ մուղայիր օլարագ պէօյլէ պիր սեօզ չըգարտըղըմտա չօգ էսէֆ իթմէքտէյիմ · Էկէր պու սեօզլէմ Երմէնիլէրէ գարչը խաթըրամ օլմուշ իսէ , օլ վագըթ տահա զիեատէ էսէֆ իթմէճէյիմ , զիրա մալումինիզ տիր քի , պէտապախաթ պիր հալտէ պուլունան Երմէնիլէրի սիզ գատար աէվիպ վէ իւզլըրլէրինէ հիմայի թէվէճճիւհիմ վար տըր : »

(Իմզա) ՈՒԻԼՖՐԻՏ ԼՕՍԸՆ

———

Սօն բօստա իլէ կէլէն Էւրօբա դազէթալարընտա կէօրիւլէն թէլէկրաֆնամէլէր տիր ·

Պէրլին , 27 յուլիս

Պուրատա էյի մալումաթ ալան տայիրէլէրտէ րիվաեէթ օլունտուղունա կէօրէ , Պաշը Ալի աէյհինտէ իթթիֆագ օլունաճագ խաթթը հարէքէթ հագգընտա տէվլէթլէր պէյնինտէ օլան իթթիֆագ հէր ճիհէթճէ պազը տըր : Իթիլաֆը ումումինէ խալէլ կէլմէմէք վէ իթթիֆագ օլունաճագ հէր կէօնա գարար ալթը տէվլէթտէն Թաստիգ օլունմագ իչին Ալմանիա հիւքիւմէթի ելինտէն կէլէն զայրէթի տիրիղ իթմէմէճէք տիր :

Վիէննատան յուլիս 28 Թարիխի իլէ Թայմս ղազէթասինա աթինէ քի թէլէկրաֆնամէ քէչիտէ օլունմուշ տուր ·

Միւթթէհաա իւղ մէսալ Նօթանա Պապը Ալի ճանիպինտէն իթա պույրուլան ճէվապ , տահա Իսթանպօլտա մուգիմ ալթը տէվլէթ սէֆիրաննա թէպլիղ օլունաա :

Պուրանըն րէամի տայիրէլէրինտէ Նօթանըն Թէքրիր սուրէթի ախզ օլունամա գատար զանէթ իտիլիւր իւզրէ հարէքէթ օլունաճագ տըր :

Ծունու ատախի սիզէ սուրէթի գավիէտէ պէեան խուէպիլիրիմ քի Պապը Ալի քէնտի ճէվապընտա , էհնիատէն պիր Թագըմ էնկէլլէր չըգարըր խուէ , տէվլէթլէր հէր պիր թէհտիտէյի կէօզէ ալարագ Պէրլին գօնֆէրանսը գարարլարընը իճրա խոէճէքլէր տիր :

Տէյլի Նիուս ղազէթասը , տօնանմայը գօմանտաանը տայիր օլան թէլէկրաֆնամէյի աթիյի նէշր իթմիշ ·

Ս. Բեթերսբուրկ , 27 յուլիս

Օսմանլը սուլարընտա նիւմայիշի պահրի իճրա խոէճէք օլան միւթթէֆիգ տօնանմանըն ամիրալ Սէյմուր պաչ գօմանտան , վէ պիր Ֆըրանսըզ գափթանը իքինճի գօմանտան նասպ խոլմաէսի Թէքլիֆ օլունմագտա օլտուղու հազաթտէ Ս. Բեթերսբուրկտա հիւմին սուրէթտէ գապուլ օլունուպ , պու կինէ գատար պազը գըսմ իթթիֆագա խալէլ կէթիրմէճէք տիր : Իմտի մէմուլ տուր քի Էւրօբա սուլհ ու սալահը պօզուլմագսըզըն մաղուպա հալըլ օլաճագ տըր :

Սէն Բեթերսբուրկ մէզքիւր տայիրէլէրինտէ ումումէն գապուլ օլունան էֆ·քեար պու մէրքէզտէ տիր :

Ռօմա , 28 յուլիս

Բարա հալքէթլէրի , Եունանա Թէրք օլունաճագ մաահալլէրտէ պուլունան գալէօն·քլէրին մէնաֆիինէ ալթա մէսալիհի հալլ ու Թէսվիյէ իչին միսիւ Մարանիօնուն մէսաէթ Թաքիեյա տօղրուատան տօղրու Եունանիստան իլէ մուխապէրատա պուլունտէեք տիր :

Վիէննա , 28 յուլիս

Օսմանլը սուլարընտա նիւմայիշի պահրի իճրա խոէճէք օլան միւթթէֆիգ տօնանմանըն գօմանտար մէմէլէօինտէ , պու կինէ գատար գապուլ օլունմուշ օլան գախտէնին Թէրք օլունմաեաճագ միւհիմ էտիր · մէզքիւր գախտէ ունքեան ····ճա , պիր չօղ տէվլէթլէրին սէֆինէլէրի պիր արատա կէլմիշ պիր տօնանմա Թէշքիլ էյլէյէճէքլէրինտէ , իչպու տօնանմայըն գօմանտար , միւթթէֆիք գումանտանլարըն իչինտէ գուաէմլինինէ վէ էն եաշլըսը րիւթպէյի հայիզ օլան միրլիվա : Պինաալէյհ , ···· նըն տօնանմասը , էն գուաէմլի վէ էն եաշլը րիւթպէյի հայիզ օլան գօմանտանըն Թահթը գօմանտարնա վազ օլունաճագ տըր :

ԿԻՉԷ ՍՈՒԼԹԱՆԸ

(186)

—

—Ճիւպհէսիզ , հէմ չու մըգտար ազչէ , Սիմէօզ ֆամիլեասըընըն վարիսաթընա եազըն պիր մէպլաղ տըր , տէյի՛լ մի : Իմտի սէնին զէվճէն , բէտէր ու վալիտէսինտէն միրասա գօնաճագ տըր , սէն տէ զէվճէնտէն միրասա գօնաճագսըն ,

Լիւք տիթրէտէրէք ,

—Նէ՛ գատար ճինաեէթ , տէտի եավաչ սէսա իլէ :

—Նէ՛ չարէ , լազըմ տըր : Պունտան գաթիյէն , սէն հիչ պիր ճինաեէթ իճրասը հագգընտա Թէրէտտիւտ իթմէքլիկէ ալըշմամըշսըն : Խաթըրընտա կէթիր պիր քէրրէ , մարքի տը Լա Թուր–Լանտրէյի , գօնթ տը Ժիւսաքը , միւլազըմ Պօտրիյի , վէ Րընէ տը Րիէօնիւ :

—Պիլմէզսին քի , տէտի , Բէրժան , Բէրլինին քէլամընը գաթը իտէրէք , վէ տաշլարը սօղուգ պիր Թէր իլէ բուլանարագ , պիլմէզսին քի , եօղմուշ զանն իթտիկիմ Րընէ տը Րիէօ հաեաթտա տըր , վէ պու կինէ սիտաճ Թէօղպէքեար էչքիադի կիրիննիշ օլտուղու հալտէ , պուրատա պուլունմագտա խոիր : Մէրգում հէր չէյի պիլմէքտէ վէ քէչֆ իթմէքտէ տիր : Հալպու Դարմէնէ , «Սիզ աալա ժան տը Սիմէօզ տէյիլսինիզ» տէմիշ :

—Օլ ֆամիլեա իլէ գալթը միւնաաէպաթ իթմէք իչին , պունտան տահա ալէա նէ՛ սէպէպ օլապիլիր : Մարքի տը Րիէօնիւն սէօզլէրի տօտէճէ չիւպհէ օլապիլիր , չիւպհէ իլէ տէ հիչ պիր չէյ իսպաթ օլունամազ : Պունտան պաչգա , մատամ քի սէն մէրգումու անճագ Թէքմիլ էօլտիւրէճէք չօքուպըլըրսընս պուլունմաչսըն , պու հալտէ քէնտիսինտէն պիւսպիւթիւն գուրթուլմագլըղըն չարէսինի մուախխարէն պիլիրիմ տիւչիւնիւրիւզ : Իմտի ալ չու իչի չիլէյի · տէրունինտէ գան կիւրի գըրմըզը պիր բուլ պուլունմանը չու չիլէ , սախթէ ժանը էօլտիւրմէ պրագմազըղա քիֆաեէթ իտէճէք տիր : Տիկէրի քի , տէրունինտէ րէնկիւր պիր բուլ պուլունմագտա տըր , սէնին զէվճէն օլաճաղընը մէնն իյլէտէն պիրինճի էնկէլի օրթատան գալտըրաճագ տըր : Պունլարտաքի բուլ լարըն մէզտարը սանաթ իւզրէ թէրթիպ օլունմուշ տուր : Ծեօյլէ քի իքի պա գատար տիւզ վէ տիւչէն վէֆաթ իտէճէք տիրլէր , վէ պիր ալ սօնրա տա Դարմէն , հիչ պիր ճէֆա չէքմէքսիզին ֆէվթ օլաճագ տըր : Օլ վաղըթ սէն սէրպէսթ վէ զէնկին օլաճագսըն , վէ իւչ ալ եաա Թալթմալըղտ պօլ պօլ քիֆաեէթ խոէճէք տիր , վէ ալթը ալ սօնրա եէնի պիր մատամ պարօն տը Բէրժան , Օթէլ տիւ Տիւալըրէա կիրէճէք տիր :

—Էյ ժա՛ն , եանի հազըրըը օլան ժան նէ՛ օլաճագ տըր :

—Ազոր ···· կիւնիւ , եանի սէնին խանըմի վէ խանըմընը պանտա վիրէն բէսմի այինտէն պիր սաաթ սօնրա , ժանտան մէսճէտ իթմէկէ հիչ պիր սեպէպին գալմաեաճագ տըր , վէ օ պէնիմ տախինիւմին հէտիէսի օլաճագ տըր : Նաս՞ըլ , անլաչըլտ՞ը մը :

—Նէ՛ չարէ , անլաչըլմայըլըըլում լազըմ տըր :

—Նէ՛ վագըթ իշէ պաշլաեաճագըն :

—Եարընտան իթիպարէն :

—Լաքին սաղըն չիչէլէրի չաչըրմաեասըն , զիրա էկէր պիր եանլըշըզ խոէր իսէն , ···· րէք մուզիրր օլուր :

—Եանըլմագլըղըն իհթիմալի եօգ տուր : Պըրմէյը չիչէ տուգ վէ տուչէս իչին , պէեազ չիչէ տէ Դարմէն իչին տիր , տէյի՛լ մի ·

—Էվէթ :

Պու սեօզլէրտէն սօնրա , Բէրլին Բօմբէսինի եէրլինէ գօյտու , վէ պարօնուն միւսաֆիրլէրինտէն պիրիսինին հալը տաաա ունութմաչ օլտուղու սիւաալ պիր տավէթօ իլէ կէլդ էնտի , վէ սօնրա , ···· հարֆլէր իլէ եազըլըմըշ լուղէթի չիպատէթ Թէլաֆֆուզ խոէրէք ,

—Հա՛յ , պէնիմ սէվկիլիւ Նէ···· , տէտի , Թէրթիպլէրէ միւքէմմէլէսի սէնին պալոյի չէրէֆին օլան զիյաֆէթէ եինէ սէնի խոաէ իյլէճէկսին , խանըմ գօլթուղունտա պանա ուզալթ քի , սալօնլարտա կիտէյիմ , լաքին տէհշէթ գատար պուրտա բիֆագալթ իթմէնէ հաճէթ եօգ տուր :

Պէօյլէճէ պարօն իլէ Նուլ հալըը տաահա Թէրք իթտիլէր : Պունլար իզտիհամ իչինտէ անճագ պիր գաչ տաըմ պիրիքըտէ եիւրիւմիչ իքէն , պիրատէն պիրէ գըրմըզը էլլին տահիպէսի րէֆիգինտէն ալրըլտը , Նապէօսի օլատ , պիր աղ սօնրա , Օթէլ տիւ Տիւալըրէ Թէրք իթտի :

32

ԳԸՐՄԸԶԸ ԷՎ

Բէրլին , քէնտի էլպիսէսինի կիյմէմէքտէ օլան սիեահ տօմինօ իլէ պիւրիւնմիշ օլարագ , Օթէլ տիւ Տիւալըրտան տիչարը չըգարաճան սօնրա , օլ Թարաֆա տէվէճճիւհ վէ Սէն–Միշէլ մէյտանընտա տօղրու միւթէվէճճիհ օլաճագ եէրտէ , սաղ Թարաֆա տօղրու կիթմէքէ պաշլատը , վէ օթէլին գանտիլլէր իլէ Թէզեին իտիլմիշ օլան բարմագլըըընտան Թագրիպա իքի եիւզ աատըմ իլէրլէմիշ իքէն , Բէրժանըն , Մօրալէսին վէ Մալօնուն պօտրուվաբրա գուհարա կէլէն տէհշէթլի կիճէտէ կիրմիշ օլտուղլարընը կէօրմիշ օլտուղու վագըթ պազըջ տիվարընը արաընտա սէսսիզ օլան բիւչէ·ք գարանլըղ եէրլէրտէ , քիրալըք պիր սէտրա պէքլէմէք օլտուղունու կէօրտի : Մէզքիւր սէտրանըն համալարը Թէճճէլէլէրի իւզէրինէ ուեումագտա խուլէր : Բէրին մէզքիւր սէտրաեա օթուրուպ , համմալարա տաախ , քէնտիսինի նէրէտէն ալտըղլար իսէ , եինէ օրաեա կէօթիւրմէլէրինի էմր իյլէտի :

Թագրիպա իւչ չէրէք սօնրա , Նուլ Խաթուֆաա Նամ տար սօգաղըն ուճունտա սէտրատան աչաղը էնտի , վէ արգատընտան քիմսէնէ կէլիպ կէլմէտիկինէ Թէէմմին օլմագ իչին , պիր գաչ տէֆալար արգասընա ալթը նազար իյլէտիքտէն սօնրա , գըրմըզը էվին կիզլի գաբուսունա վարը օլտու :

Պինաեը մէզքիւրուն խալթ գաթը , ապանօզտան մամուլ պիր մասա իւզէրինէ գօնուլմուչ օլան բիւչէ·ք պիր լամպանըն ճըլըզ բէչըլըըըն թէնվիր խոլմաչ խոլի , վէ սրաայ ժիւրիքլէր , մասամասընըն ավաէթինէ տէկին պէքլէմէք իքէն , մէզպուրէ Թարաֆընտան էմ ալլըշ իքէն , մալիւմիւմիւզ օլան պիր գօլթուգտա ամնաալէ տէրտնինտէ տէրին վէ սաքին պիր ույգուեա տալմըշ խոի : Մէրգում պու հալտէ նէ՛ գադար աչըըը , վէ նէ՛ տէ Բէրլինին քէնտիսինէ եագլաչտըղընը իչիթմէ :

—Ծի՛րիլմէր , տէտի Նուլ , սէրմ վէ եիւքսէք պիր սէսա իլէ :

—Էֆէ՛նտիմ , տէեա ճէվապ վիրտի պրապ խոլըզմէթ·քեար , պիրտէն պիրէ ուեանըրագ , չաչըըն կիւլի պազմագտա օլան կէօզլէրինի եումարագ :

ԻԼԱՆԱԹ

Ֆիւրիւք օղլու Հաճի Եօրկաքի-նին իքինճի մահքեմէյի թիճարէթ իլամըյլա Եուվան զիմմէթինտէ ա-լաճագը օլան մէպալիղին թէսվիյէ-սի իչին, մէրգում Եուվանըն միւ-թէսարրըֆ օլտուղու Այա Սօֆիա-եը քէպիր վագըֆընտան Սուլթան Մէհէմմէտտէ Ախ-քաղարընտա Աչ-ճը պաշը սօգագընտա վագը 20 վէ 22 վէ 24 նումէրօլարըյլա մուրագ-գամ պիր պապ խիւխիւնճիւ վէ պիր պապ թէրզի տիւքքեանլարըյ-լէ պիր գըխա պօսդան արսասը, մահքէմէյի թիճարէթ իճրա տայի-րեսի մարիֆէթիյլէ ֆիրուխթ օլու-նաճաղընտան, թալիպ օլանլարըն տայրէյի մէզքիւրէյէ միւրաճա-աթ իթմէլէրի իլան օլունուր:

3—3

ԻԼԱՆ

Պու կիւնքի նիւսխէմիզին տէրտիւն-ճիւ սահիֆէսինտէ, Համպուրկ բիանգօ սունուն 4 ինճի սըրրսինին իլանընը տէրճ իթմէքտէյիզ: Մէզքիւր բիանգօնըն գու-րասը պաշքանըրա օգոստոս 18 տէ պաշ-լաեաճագ տըր. պիրինճի իքրամիյէլէրի, 500,000, 312,000, 187,500, 125,000, 75,000, 62,500, 100,000 ֆրանգ օ-լուպ, ճէման 33,200 պիլէթ գազանա-ճագ տըր: Համպուրկ հիւքիւմէթինին իշ պու բիանգօյա քէֆալէթ իթմէսի, բի-անգօնուն մազպութիյէթինի կէօսթէրիր: Համպուրկտա մուգիմ Իզէնթալ վէ գումբ. պանեասը, պիլէթլէրի սաթմաեա մէմուր տուր:

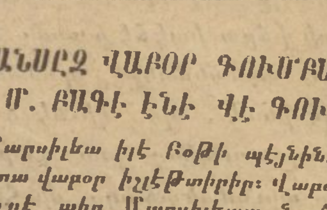

ՖՐԱՆՍԸԶ ՎԱՊՕՐ ԳՈՒՄՊԱՆԵԱՍԸ
Մ. ԲԱԳԻ ԷՆԻ ՎԷ ԳՈՒՄԲ.

Մարսիլեա իլէ Բօթի պէյնինտէ նիզա-մընտա վապօր իշլէթտիրիր: Վապօրլար 15 կիւնտէ պիր Մարսիլեատան հարէքէթ իտիպ Իսթանպոլա կէլիրլէր վէ հէր օն պէշ կիւնտէ Չարշէնպէհ կիւնլէրի Իս-թանպօլտան հարէքէթլէ, Թրապզօն, վէ Պաթում, վէ Բօթիէէ, վէ օրատան գալգըպ տօղրու Իսթանպօլա վէանտէն չա-բուգ սուրէթ է Մարսիլեաեա կիտէր:

Նավլուն վէ մալ նագլիյէթիյմէք վէ մա-լումաթը սայիրէ ալմագ իչին, սահիպի եմզաեա միւրաճաաթ օլունա:

ԱՃԷՆԹԱ
ՌՕՊԷՆ ՌԷՊՈՒԼ
Մումհանէ սօգագ, Ն. 114

ՍԱԼԷԱ Օ ՏԸ ԳՕԼՕՆԵԸ

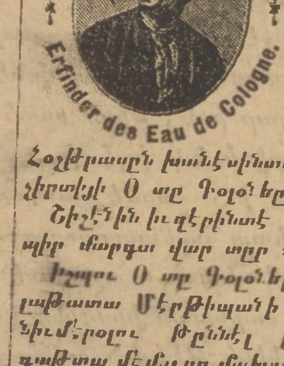

Օ տը Գօլօնեըսըն էն ալէտսը 1695 սէնէսինտէ ԺԱՆ ՓՕԼ ՖԷՄԻՆԻՍ իւն իճատ իյլէ-տիյի, վէ ԺԱՆ ԱՆԹՈՒԱՆ Ֆա-րինայըն Միլան-տէ հըրէնտէ 139 նումէրօլու հօշթարաըն խանէսինտէ իմալ քտէն կէ-չիրտիյի Օ տը Գօլօնեը տըր:

Շիշէնին ուզէրինտէ գըրմըզը վէ մաի պիր մարգա վար տըր:

Իշպու Օ տը Գօլօնեը եալըըզ Գա-լաթատա Մէրթիպանի սօգագընտա 12 նումէրօլու Թըննէլ խանընտա իւք գաթտա մէմուրը մախսուսը միւսիւ Ժօ-զէֆ Է. Ֆլօրիանինին տուկեանընտա սա-թըլըր:

ՏՕԳԹՕՐ
ՃԷԼԱԼԵԱՆ ԷՖԷՆՏԻ

Տօգթէօրու միւմաիյէյհ, սա-պըգը վէճհ իւզրէ, եալըըզ ֆը-րէնկի վէ պէլ սօուգլուղու, վէ ումում պէաւեը թէնասիւլիյէեէ (ձնընտական գործարանաց վերա-բերեալ), վէ խարար եօլլարընա տայիր խասթալըգլարա տիւշար օլանլարըն էմրի թէտավիլէրի ի-չին, հէր կիւն սապահ տէօրթտէն օնա գատար, Պաշէ գաբու-սունտա Համիտիյէ Թիւրպէսի սըրրասընտա վագը 32 նումէրօ-լու Սինապեան Վիչէն էֆէնտի էճզախանէսինտէ, վէ բազար կիւնլէրի սախի, Պէյօղլունտա Սագըզ աղաճը ճատտէսինտէ վա-գը 27 նումէրօլու քէնտի խանէ-սինտէ, քէյֆիյէտլէրի գապուլ իթ-մէքտէ տիր:

ՏՕԳԹՕՐ ԱՅՎԱԶԵԱՆ

Տօգթօր Այվազեան էֆէնտի, Իսթանպօլտա Ագսէրայ ճատ-տէսինտէ Թրամվայ մէրքէզի գարշըսընտա վագը 225 նումէ-րօլու խանէեէ հէր կիւն պօլիւ-նութագ, քէնտիյէ միւրաճաաթ իտէն քէյֆիյէտլէրի գապուլ իյ-լէմէքտէ տիր:

ՏՕԳԹԷՕՐ Ա. ՅԱԿՈԲԵԱՆ ԷՖ.

Պիր գաչ սէնէտէն պէրու Գատը քէօյինտէ իգամէթ իթմէքտէ օ-լան Տօգթէօր Ա. Յակոբեան էֆէն-տի, պունտան սօնրա հէր սալը վէ ճումա կիւնլէրի սապահ 6 տան 8 է գատար, Պաղճէ-Գաբու ճատտէսինտէ վագը 18 նումէրօլու Մէրամէթճեան էճզախանէսինտէ պուլունաճագ, քէնտիսինէ միւ-րաճաաթ իտէն խասթալարըն էմրի թէտավիլէրինէ պագաճագ տըր:

Մուգավէմէթ մէճճանէն:

Զինկեանէ Դըրըինէ ձե եէտինճի ճուզի չըգմըշ օլուպ, վէ թէքմիլ թագըմ կերէք մաթպուալըգտա վէ կերէք քիթապճըլարտա սաթըլ-մագտա օլտուղունտան, վէ մէզ-քիւր քիթապը օգուեանլարըն քեաֆֆէսի տախի թէլէզզիւզ իտէ-րէք մէճմուն գալմագտա պուլուն-տուգլարընտան, կիւզէլ ռոման օ-գումագ արզու իտէնլէրին, իշթի-րաքընա հիմմէթլէրինի արզու վէ տավէթ իտէրիզ:

ԱԶԴ

Նորայրի Փոգրիկրէն—Հայերէն Բառարանին 11երորդ թերթը եւս հրատարակուեցաւ: Առայժմ կա-նոնաւոր կերպով չորսական թերթ պիտի ելլէ. խոստացուած թերթի գինն է 60 փարա արծաթ: Գլխաւոր մթերանոցն է Փրէնկեանի գրավաճա-ռանոցը, Ուզուն չարշը, թիւ 362. կը գտնուի նաեւ ամէն Հայ գրավա-ճառաց քով, Արշակ էֆէնտիի թըղ-թավաճառանոցը ի Ղալաթիա, և Վայրի քով ի մեծ փողոցն Բերայի:

—o—

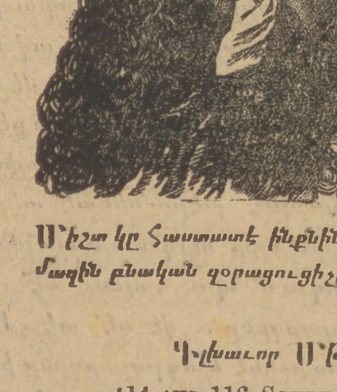

"Կատարելութիւն":

ՄԻՍԻՍ Ս. Ա. ԱԼԼԷՆԻՆ

Աշխարհահռչակ Մազ Նորոգողը

(MRS. S. A. ALLEN'S WORLD'S HAIR RESTORER.)

Երբէք չվրիպիր նորոգելու Ալեոր Մազը իր երիտասարդական գոյնին, ընծայելով անոր նոր կեանք, աճում, և փայլուն գեղեցկութիւն: Իր ար-դիւնքը ստոյգ և կատարեալ է, շուտով վանելով ալեորութիւնը: Ներկ մը չէ:

Միշտ կը հաստատէ բնքնին իբր մազին բնական զօրացուցիչը:

Ծախուի միայն Կարմրագոյն փաթոյթներու մէջ է:

Գլխաւոր Մթերանոցը (Մաղազան) է,—

114 AND 116 SOUTHAMPTON ROW, Լոնտոն, Անգղիայ:

Կը ծախուի ամէն Սեղծծամավաճառնե րէն, Ընու շահոտ Իւղավա-ճառներէն, և Անգղիացի Դեղավաճառներէն:

Պէյօղլունտա 368 նումէրօլու Ֆարմասի Պրիթանիք նամ Ինկլիզ էճզախանէսինտէ վէ Գալաթատա Եսիւքճէյ գալ-տըրըմտա միւսիւ Էտմոնտ Գարիէնանըն մաղազասընտա սաթըլմագտա տըր:

LOTERIE

4 ԻՆՃԻ ՍԸՐԻ

Եէնի պէօյիւք բիանգօտու Թահսիլ ու Թաստիգ իթմիշ օլան Համպուրկ (Ալմանեա) հիւքիւմէթի, տէյիլ եալըզ նըզ պիլէթլէրին Թագսիմի մասատէսի-նէ հաթթա բիանգօնըն քեաֆֆէյի գու-րալարընա սու-խի նէզարէթ իտէր. պօւնտան տա մասատա տէվիլէթի միւզա-րիլէյհա, խազինէնին սայիր պօրճլարը կիպի իշպու բիանգօտա չըգան նումէ-րօլարա խասըլէթ իտէն ագճէյի թէէ-տիյէսինէ քէֆալէթ իտէր, չէօյլէ քի հէր քէսէ իւր ճիհէթլէ էմնիյէթի քեամիլէ վիրիլմիշ տիր: Համպուրկ հիւ-քիւմէթինին իշպու բիեանգօյա քէֆա-լէթ իթմէսի մասատէսի, բիեանգօնուն էմնիյէթի հայիզ օլտուղունա խապիտը քեաֆի տիր: Եէնի բիանգօ 75,000 պիլէթ թէէն իպարէթ օլուպ պունլարըն 33,200 պիլէթի գազանաճագ տըր: Տի-մէք տիր քի գազանմագ իհթիմալի բէք չօգ տըր, չիւնքի մէճմուի պիլէթլէրի հէմէն եը րըը գազանաճագ տըր: Մէզ-քիւր 75,500 պիլէթ տէօրթ տէֆատա վէ պիր պուչուք եագըն վագըթտա չէ-քիլիր: Պիրինճի իգրամիյէ

500,000
ՖՐԱՆԳ ՏԸՐ

ֆրանգ օլուպ, սայիր նումէրօլար ա-թիտէքի հէսապ իւզրէ գազանաճագ տըր.

1 պիլէթ	գազա-	Ֆր.	Ֆր.
»	նաճագ	312,500	=312,500
1 »	»	187,500	=187,500
1 »	»	125,000	=125,000
1 »	»	75,000	= 75,000
1 »	»	62,500	= 62,500
2 »	»	50,000	=100,000
2 »	»	37,500	= 75,000
5 »	»	31,250	=156,250
1 »	»	25,000	= 25,000
11 »	»	18,750	=206,250
23 »	»	12,500	= 287,500
2 »	»	10,000	= 20,000
2 »	»	7,500	= 15,000
52 »	»	6,250	—325,000
3 »	»	5,000	— 15,000
65 »	»	3,750	—243,750
210 »	»	2,500	—525,000
8 »	»	1,875	— 15,000
525 »	»	1,250	—656,250
660 »	»	625	—412,500
925 »	»	375	—346,875

վէ զըյրիհիմ վէ զըյրիհիմ ճէման 33,200 պիլէթ գազանաճագ: Իգրամիյէլէր «Նխտէ ալթըն օլարագ վէ հ ռքիւմէթին Թաճթը նէզարէթին տէ պուլունարագ թէվզի օլունաճագ տըր: Իշպու բիանգօ պիլէթլէրին սա-թըը սաթմաեա մէմուր օլուպ, բէօյլէ գոլայլըգլարըլան ֆիեաթ իլէ վէ փագ լա մէմարիֆ ալմագ օլըն իտէնէ պու պիլէթլէրտէն կէօնտէրիրիզ:

Հէր պիր գըրա իչին բէօմէն գա-րալըգլըլըան ֆիեաթ պէր վէճհ պէ եան օլունուր:

Իլք գուրա 1880 ՕԳՈՍՏՈՍ 18 տէ վուգու պուլաճագ տըր:

Անա պիլէթինին թէքմիլի 30 ֆը-րանգ:

Անա պիլէթինին նըսֆը 15 ֆրանգ:

Անա պիլէթինին պիր չէյրէյի 7 ֆրանգ 50 սանթիմ:

Պիլէթլէրին պէտէլի, բօստա բու-լասը վէրիլմիշ օլտուղու հալտէ, Ֆը-րանսա պանգնօթլարը, վէ եախօտ Ֆը-րանսա իւ կիւթէրրա վէ եա Ալմանիա պանգալարը իւզէրինէ բօլիչա իլէ թէ-սվիյէ օլունմալը տըր: — Բարաեը ալ-տըգտա իւթէ իլէ անա պիլէթլէրին տօղրուտան տօղրուեա մէքթուպ իլէ կէօնտէրիրիզ: Պիլէթլէրին իւզէրի տէ հուքիւմ թին արմասը պուլունաճագ տըր: Պիլէթլէր իլէ պէրապէր, Ֆը-րանսըզճաեա թէրճէմէ օլունմուշ բէ-մի բրօկրամը տախի կէօնտէրիրիզ. վէ պիլէթ ալանլարա չըգան նումէրօլարը վէ հէր պիր նումէրօյա նէ գատար գազանմըշ իսէ գազանանլարըն պիլտիրէն գու-րալարըն բէօմէն եագըմինին տախի կէօն-տէրիրիզ: — Պունտան տա մասատա, չըգան նումէրօլար չըրգըն պաշլըճա-ղըրթալարըյլա նէշր օլունաճագ տըր: Իշպու բիանգօնըն էվվէլքի սըրրի թաճ վէլիւթէրինտա խայլի ճէ սաթըն ալտը-ղը իչին թիւրքիա էհալիսինէ իզհար իթմէքքիւր տէր. վէ պունտան էվ-վէլ լէրի գուրալարտա Թիւրքիա էհալիսին-տէն պէր չօգլարըն իգրամիյէ գազան-տըգլարը մալում, մէ նիյէ պէեան ի տէր, վէ պու տէֆա տախի պալըը ճագ դրա բըրբրըզըգարըլը քէմալի տըգգաթլա ճը» իթմէկէ սէօզ վէրիրիզ: Վուգու պուլաճագ գըրալարըն, միւմքին օլ-տուղու գատար գուրանըն իպթիտա-սընտան, եանի պաշքանըրա ՕԳՈՍ-ՏՈՍ 18 տէն էվվէլ տօղրուտան տօղ-րու Թարաֆըմըզա պիլ իրիլմէսինի րի-ճա իտէրիզ. մէքթուպ եազանլար, մէքթուպլարըը չու ատրէս իլէ կէօն-տէրմէլի տիրլէր:

Isenthal & Cie
Bureau principal de Loterie
Hambourg (Allemagne

Ֆրանսըզ, Ինկլիզ վէ Իթալեան լիսանլարըյլա մէքթուպ եազըլմագտա օլտուղունտան, մէզքիւր լիսանլար-տան պիրի իլէ թարաֆըմըզա մէքթուպ եազըլմասընը րիճա իտէրիզ: Պիր մէք-թուպ Համպուրկա 150 սա-նթիմ կէլիր:

Steiner Bureau d'annonces Hambourg.

LA CENTRALE

ԼԱ ՍԱՆԹՐԱԼ
ԼԱ ՔԷՍ ՄԻՒԹԻՒԷԼ
Լ'ԻՒՆԻՎԷՐՍԷԼ

Մէզքիւր իւչ Ֆրանսըզ սիկուրթա գումպանեալարը, մուայէն ֆիեաթէ գարշը սիկուրթա իտէրլէր:

Մահէլլը մէրքէզի, Բարխանէ Բիլլէօ սօգագընտա 108 նումէրօտա տըր:

Մէզքիւր իւչ գումպանեալարըն, մէմալիքի Շահանէ իչէ Եունանիսթանա պաշ աճէնթասը, Իսթանպօլտա միւսիւ ՖՕՐԹՈՒՆԷ ԺՈՒՐՏԱՆ տըր:

Թաֆսիլի մալումաթ ալմագ, վէ էպնիէլէրինի սիկուրթաեա վազ իթմէք իսթէեէնլէրին, Գարաքէօյ քէօբրիւսիւ գուրպինտէ Մէհէմմէտ Ալի փաշա խանընտա պաշ աճէնթախանէեէ, վէ Գալաթատա էսքի պօրսա գարշըսընտա մէմուրը մախսուսը միւսիւ Մարքիզիէէ, վէ Գօնթուար Մարիթիմ, Մէյլիքի Բրէվօլիանա, վէ Սէքիւրիթէ նամեան տէօրթ Ֆրանսըզ սիկուրթա գումպանեալարը չիրքէթինին թէլլալը մախսուսը միւսիւ Տ. Գուրթէլլիեէ միւրաճաաթ իթմէլէրի:

COMPAGNIES ANONYMESFRANÇAISES

ՏԷՆԻՒՋՏԷ ՄԱԼ ՍԻԿՈՒՐԻԹԱ ԻՏԷՆ ԱՆՕՆԻՄ
ՖՐԱՆՍԸԶ ԳՈՒՄՊԱՆԵԱԼԱՐԸ

Իւչ պու գումպանեալարտան Գալօ... Մ...է... 1857 տէ իճատ օլունուպ, սէրմաեէսի ... միլեօն ֆրանգ

Մէլէ...է 1857 տէ իճատ օլունուպ, սէրմաեէսի ... միլեօն ֆրանգ

Բէլվէրտէ... 1869 տա իճատ օլունուպ, սէրմաեէսի ... միլեօն ֆրանգ

Սէ...էրիէ 1836 տա իճատ օլունուպ, սէրմաեէսի ... միլեօն ֆրանգ տըր:

Պալէատէ իչպու օլունան տէօրտ սիկուրթասը գումպանեալարը, պիրլէշմի օլտուղլարընտան, վէ քէնտի իհթիեաթ աքչէլէրինին ճէսամէթի հասէպիլէ, գա-նէթ ֆազլէյի չարթլարըլա սիկուրթա իտիպ վէ թէէմինաթը միւքէմմէլ իթ-մէքտէ տիրլէր:

ԽՈՒԼԱՍԱ

Սոն իւչ սէնէլէրին հասըլաթը

1876 տա հասըլ օլան քեար	684,266	ֆրանգ
1877 » » »	371,547	»
1878 » » »	347,256	»
Եէքիւնի քեար	1,403,169	»

1878 Տէքէմպէր 31 տէ օլան պիլանչօ

Սէրմաեէ	8,500,000	ֆրանգ
Քեարտան ալըգօնմուշ իհթիեաթ աքճէսի	1,763,566	»
Թէհլիքէեէ գարշըլըգ հըֆզ օլունմուշ աքճէ	1,823,314	»
Եէքիւն	12,086,880	»

Իսթանպոլ աճէնթասը
Մ. Ժ. ԱԼՊԻՆԻ

Աճէնթախանէ, Գարա քէօյ քէօբրիւսիւ գուրպինտէ Մէհէմմէտ Ալի փաշա խանընտա տըր:

Թէլլալը մախսուսը
Տ. ԳՈՒՐԹԷԼԼԻ

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

ԷՎՐՕՊԱ ՊՕՐՍԱԼԱՐԸ

Լօնտրա 6 Օգոստ.

Ինկլիզ գօնսօլիտի	97-7/8
Եսհամը Ումումիէ ալըլտը	09-9/16
» » գարանտը	09-3/8
1865 Իսթիգրազը	10-1/3
1869 »	10-1/8
1871 »	69-
1872 (Պօնտիւ Թրէզօր)	17-
1873 »	09-5/8
Օսմանլը Պանգասը	09-3/4
Ռուսիա Իսթիգրազը 1873	88-7/8
Մըսըր Իսթիգրազը պիրլէշմիշ	61-1/4
» իմթիեազը (շըմէնտըֆէր)	88-3/8
Տէվլէթը Ալիէնին 1877 Իսթիգ-րազը	82-5/8
Տայիրա սանիէէ	70-1/2
Մըսըրըն Բօչիլտ Իսթիգրազը	92-
1877 Մահարիւթեան Եսհամը	91-5/8
Գամպիօ Բարիզ 3 այ վատէ	25-31

Բարիս, 6 Օգոստ.

Ֆրանսըզ ֆօնտօսու 3%	85-27 1/2
» » 3% Ա-մօրթիսմանլը	-
» » 5%	118-95
Եսհամը Ումումիէ ալըլտը	09-60
» » գարանտը	09-55
1865 Իսթիգրազը	51-25
1869 »	50-
1873	47-50
Ռումէլի շըմէնտըֆ. Թահվիլա.	29-75
Օսմանլը Պանգասը	497-50
Գրէտի Լիօնէ	950-
Ռուս ֆօնտօսու 5% (1877	94-3/16
Ռումանիա Շարգ Իսթիգրազը	61-
Իթալիա ֆօնտօսու	85-97 1/2
Մըսըր Իսթիգ. պիրլէշմիշ	311-25
Իսբանեա խարիճի Իսթիգրազը	-
Գամպիօ Լօնտրա ուզէրինէ	25-34

Բարիս, (Պուլվար) 6 Օգոստ.

Ֆրանսըզ ֆօնտօսու 5%	-
Եսհամը Ումումիէ	-

Վիէննա, 6 Օգոստ.

Լօնտրա ուզէրինէ գամպիօ	117-35
Ռումէլի տէմիր եօլ Թահվիլաթը	13-50

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Եսհ. Ումմ. յուլիօ 25 գըշմ. գը.	10-15
» » » 28 պէհ. սը.	10-15
» » էն եագընտա	10-15
» » էն աշագը	10-13 1/2
» » Սաաթ 5 տէ	10-14 1/2
1863 Իսթիգ. (Մուլթօն) 6 % ֆ.	-
1865 » » 6 % ֆ.	-
1869 » (Բինար) 6 % ֆ.	-
1872 » (Պօնտիւ Թրէզօր	-
1873 » (Բինար) 6 % ֆ.	-
Ռումէլի շըմէնտըֆէր	29-
Բէսօր	... 01-
Հէվալէսիէ	... 01-
Ռաճէ ֆայիզի	09-

ԱԳՑԻՕՆԼԱՐ ՖԻԵԱԹԸ

Գրէտի ժէնէրալ 6 %	-
Ասսիէթէ ժէն 6 %	-
Իսթանպօլ Պանգասը	-
Ասսիէթէ Օթօման	-
Թրամվայ 5 %	340-
Լավրիօմ (մատէն)	-

ԱԳՉԷԼԷՐԻՆ ՖԻԵԱԶԱՍԸ

Օսմանլը լիրասը 100 ղըրշտան	Գը. փ.
Ինկլիզ լիրասը	110-10
Ֆրանսըզ ալթունու	87-35
Բօլ	90-15
Գրիմից ալթունու	51-21
Պէեազ մէճիտիէ	107-17
Մէթալիք	217-
Պէշլիք	213-10
Ալթըլըգ	129-
Պագըր	365-
Գարպօն գայիմէսի գարքը	8-74

ԳԱՅՄԷՆԻՆ ՖԻԵԱԶԱՍԸ

էն եիւքսէք	1235-
էն աշագը	1230-
Սաաթ 5 տէ	1240-